

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **JUDr. V. P.**, zastoupené JUDr. Tomášem Sokolem, advokátem se sídlem Sokolovská 60, Praha 2, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem Pplk. Sochora 727/27, Praha 7 - Holešovice, o přezkoumání rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 13. 1. 2014, sp.zn. UOOU-07100/13-58, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2016, č. j. 2 A 6/2014 - 71,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2016, č. j. 2 A 6/2014 – 71 **se z r u š u j e**.
- II. Rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 13. 1. 2014, sp.zn. UOOU-07100/13-58 **se z r u š u j e** a věc se žalovanému **v r a c í** k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši **24.456 Kč**, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce, advokáta JUDr. Tomáše Sokola.

O d ů v o d n ě n í

I. Dosavadní řízení

[1] Úřad pro ochranu osobních údajů rozhodnutím ze dne 29. 10. 2013, zn. UOOU-07000/13-47, uznal žalobkyni vinnou tím, že jako obviněná osoba, proti které bylo toho času vedeno trestní řízení, spáchala přestupek podle ustanovení § 44 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů tím, že prostřednictvím

webových stránek umístěných na internetové adrese X nechala dne 14. 8. 2013 zveřejnit kopie protokolů o výsleších 37 svědků a 2 protokolů o výslechu obviněného ze spisového materiálu Policie ČR č. j. OKFK-321/TČ-2010-251102, správce těchto osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů, které získala v souvislosti se svým postavením obviněné v předmětném trestním řízení a které obsahovaly jméno, příjmení a celé znění výpovědi svědků a obviněného a byly učiněny před orgány činnými v trestním řízení, čímž žalobkyně porušila povinnost mlčenlivosti uloženou jí podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů. Za tento přestupek byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 16.000 Kč. Předseda žalovaného rozhodnutím ze dne 13. 1. 2014, sp. zn. UOOU-07100/13-58 výrok rozkladem napadeného rozhodnutí formulačně nepatrně změnil, když u žalobkyně doplnil její iniciály, a ve zbytku rozklad žalobkyně zamítl.

[2] Městský soud v Praze (dále jen „*městský soud*“) žalobu proti žalovanému rozhodnutí zamítl.

[3] Městský soud konstatoval, že údaje, které žalobkyně v protokolech zveřejnila, obsahovaly jméno, příjmení, datum a místo narození, adresu trvalého pobytu (příp. doručovací adresu, telefonický kontakt), informace o zaměstnání, rodinný stav, číslo průkazu totožnosti, rodné číslo a informace týkající se obsahu výpovědi. I přesto, že některé z údajů byly začerněny a zbyla tak nejméně kombinace jména, příjmení, obsahu výpovědi a zaměstnání, dospěl městský soud k závěru, že i z těchto údajů bylo možné přesně určit daný subjekt údajů. V obsahu protokolu je navíc vždy ztotožnění vyslýchané osoby. Městský soud byl toho názoru, že žalobkyně s osobními údaji přišla do styku u správce (policie) v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností. Následně se ztotožnil se žalovaným, že na žalobkyni je proto nutno nahlížet jako osobou s povinností mlčenlivosti podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů.

[4] Městský soud taktéž posoudil vzájemný vztah ustanovení § 8a a § 8b zákona č. 141/1961 Sb. trestní řád, které upravují omezení při poskytování informací o trestním řízení a osobách na něm zúčastněných se zákonem na ochranu osobních údajů. Žalovaný podle názoru městského soudu správně dovodil, že ani skutečnost, že hlavní líčení ve věci nakonec probíhá veřejně, není okolností, která by měla vliv na odpovědnost obviněné za citovaný přestupek podle zákona o ochraně osobních údajů. To platí mimo jiné i s ohledem na skutečnost, že není jisté, že do fáze hlavního líčení celé trestní řízení dospěje. Městský soud přisvědčil žalovanému, že tomu odpovídá i ustanovení § 5 odst. 2 písm. d) zákona o ochraně osobních údajů, která umožňuje zpracovávat bez souhlasu subjektu údajů osobní údaje v případě, kdy se jedná o oprávněně zveřejněné osobní údaje. Podle názoru městského soudu se do okamžiku oprávněného zveřejnění tato výjimka neuplatní a veškeré zpracování osobních údajů je tak neoprávněné.

[5] Městský soud nepřisvědčil obhajobě žalobkyně, která poukazovala na ústavně zaručenou svobodu projevu. Podle názoru městského soudu žalobkyně uvedené ustanovení vykládá příliš široce. Je totiž zřejmé, že i svoboda projevu musí mít své meze. Samotná Listina základních práv a svobod v čl. 17 odst. 4 uvádí, že: „*svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu*

pokračování

veřejného zdraví a mravnosti.“ Městský soud poukázal na to, že omezujícím zákonem je právě zákon o ochraně osobních údajů, který je promítnutím práva na ochranu soukromí, které je rovněž chráněno Listinou, a to v čl. 10 odst. 3. Omezení svobody projevu nelze chápat jako sítaci ústavně zaručených práv, ale jako logický důsledek střetu dvou práv, které jsou chráněny ústavním pořádkem. Ostatně povinná mlčenlivost se dotýká i jiných oblastí (např. mlčenlivost zdravotnického personálu obecně, advokátní mlčenlivost, různé druhy služební mlčenlivosti, povinnosti stanovené v souvislosti s ochranou utajovaných informací atd.) Městský soud se poté neztotožnil ani s dalšími námitkami, kterými žalobkyně jednak napadala formulační nesprávnosti žalovaného rozhodnutí a dále skutečnost, že se žalovaný nevypořádal s jejími námitkami v řízení o rozkladu.

II. Kasační stížnost a vyjádření k ní

[6] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. V ní uplatnila důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní.

[7] Stěžovatelka nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že s osobními údaji přišla do styku u správce osobních údajů (tj. u policie). Namítla, že přímo od policie kromě protokolu o své výpovědi neobdržela žádný jiný materiál. Přímou u správce s osobními údaji přišla do styku až mnohem později po zveřejnění materiálů, konkrétně při prostudování spisu dle § 160 odst. 1 trestního řádu. Podle jejího názoru v tomto směru rozhodnutí trpí nedostatkem důvodů.

[8] Nesprávné posouzení právní otázky spatřuje stěžovatelka v závěru žalovaného, že jednání, spočívající ve zpřístupnění obsahu protokolu na webových stránkách, bylo porušením její povinnosti plynoucí z ustanovení § 15 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů, a to především proto, že na obviněného nelze pohlížet jako na osobu, které vzniká povinná mlčenlivost podle zákona o ochraně osobních údajů. Dále je toho názoru, že je sporné, zda protokol o výslechu svědka či obviněného je možno považovat za osobní údaj podléhající režimu zákona o ochraně osobních údajů. Konečně také namítla, že se městský soud nezabýval proporcionalitou práva na ochranu soukromí a práva na svobodu projevu a šíření informací.

[9] Primární otázkou v projednávané věci je tedy podle stěžovatelky to, zda se na ni vztahovala povinnost uložená ustanovením § 15 zákona o ochraně osobních údajů a zda ona tuto povinnost porušila. Uvedla, že postižena byla za to, že zveřejnila získané materiály, nikoliv však za to, že by vyžradila informace, se kterými přišla do styku. Zdůraznila, že dotyčné materiály získala prostřednictvím obhájce podle ustanovení § 41 odst. 6 trestního řádu (na vyžádání obhájce pozn. Nejvyššího správního soudu). Poté sice došlo ke zveřejnění materiálů, na kterém se nepochybně podílela, ovšem nikoliv způsobem popsaným v zákoně o ochraně osobních údajů. Bylo věcí soudu, aby se tímto problémem zabýval již *ex officio*. Městský soud však vůbec neřešil otázku, zda a případně jaké povinnosti má obviněný, který od svého obhájce obdrží kopie protokolů o výslechu svědků, poté co se s nimi seznámí. Podle stěžovatelky nelze dovodit, na koho se podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů vlastně vztahuje povinnost

mlčenlivosti dalších osob, které v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností přicházejí do styku s osobními údaji u správce nebo zpracovatele. Poukázala na to, že ustanovení uvádí, že uvedená povinnost trvá i „*po skončení zaměstnání nebo příslušných prací*“. Postavení obviněného ale zcela jistě nelze považovat za zaměstnání anebo práci, z čehož lze dovodit, že zákonodárce vůbec neuvažoval zahrnout obviněného jako adresáta této povinné mlčenlivosti.

[10] Podle stěžovatelky jde o složitý právní problém, při jehož řešení nelze přehlížet i evropský kontext a to směrnici Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (dále též „Směrnice“), ale také nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES. Městský soud měl při úvaze o důvodnosti výše zmíněné námitky brát v úvahu i obsah rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, sp. zn. 1 As 113/2012. V této souvislosti namítla, že zveřejnění protokolů o výsledku svědků nelze chápat jako zpracování osobních údajů ve smyslu směrnice. Výklad ustanovení § 15 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů, jak jej provedl městský soud, je tedy v rozporu s touto směrnicí. V tom spatřuje stěžovatelka důvod, pro který měl městský soud položit předběžnou otázku Soudnímu dvoru. Je také toho názoru, že úprava o ochraně informací o trestním řízení podle ustanovení § 8a až § 8d trestního řádu obsažená v trestním řádu nesměruje k ochraně osobních údajů svědků či jiných účastníků trestního řízení a není o ní možné v této souvislosti vůbec uvažovat.

[11] Stěžovatelka dále upozornila na to, že účelem získání protokolů o výsledku jiných obviněných či svědků byla potřeba její obhajoby, a že pravidlem je to, že tyto dokumenty obviněný obdrží od obhájce a sám je pak v zájmu obhajoby předkládá třeba i jiným osobám. Výsledek je běžně demonstrován návrhy na doplnění dokazování, znaleckými posudky a vyjádřeními, z nichž ze všech je více či méně patrné, že se dotčené osoby seznámily minimálně s částí relevantních dokumentů a to i s protokoly o výsledku svědků či obviněných. U znaleckých posudků je dokonce zcela obvyklé prohlášení o tom, že zpracovatel posudku se seznámil s celým obsahem spisu, který mu byl obhajobou předložen. V tomto konkrétním případě je navíc lpění na ochraně osobních údajů absurdní vzhledem k tomu, že k zahájení trestního stíhání bylo třeba souhlasu Poslanecké sněmovny. Té byl zaslán vyšetřovací spis, sice bez protokolů o výsledku svědků a obviněných, ale s celou řadou osobních údajů, například v protokolech o podání vysvětlení. S těmi se seznámil blíže neurčený počet osob, v krajním případě všichni poslanci Sněmovny a i mnoho dalších osob. Poukázala na to, že sledovaným cílem jednání byla její veřejná obhajoba a jiný prostředek neexistoval, neboť trestní řízení trvalo již tehdy delší dobu a ještě jí nemohl být znám výsledek soudního řízení. Z kopií protokolů vyplývá, že výpovědi svědků se netýkaly vůbec ničeho osobního, týkaly se jejich pracovní činnosti a šlo spíše o zveřejnění údajů, které je možné získat jiným způsobem. Do soukromí těch, kteří ve věci vypovídali, nebylo zasaženo žádným způsobem. Pokud to bude pro potřeby obhajoby nezbytné a pokud dojde k hlavnímu líčení, pak stejně všechny tyto osoby budou muset veřejně vypovídat jako svědci. Namítla, že rozsudek soudu, jakkoliv je z hlediska práva nesmírně důležitý, nemá zdaleka takový účinek na veřejné

pokračování

mínění, jako mají prvotní informace. Nebylo podle jejího názoru možno dosáhnout výše uvedeného cíle prostředkem, který by se nedotýkal základních práv a svobod jiných.

[12] Podpůrně stěžovatelka poukázala na ochranu anonymity novinářských zdrojů. Podle jejího názoru je internetové prostředí mnohem spravedlivější, když na každém ponechává, aby individuálně zvážil, zda jeho realizace projevu slova a práva šířit myšlenky a informace nemůže v daném konkrétním případě kolidovat s právy někoho jiného. Je toho názoru, že zákon o ochraně osobních údajů byl konstruován jako obrana proti nakládání s osobními údaji způsobem či za okolností, v nichž buď individuální obrana dotčené osoby nebyla vůbec možná, anebo byla možná s velkými obtížemi. To, z čeho je stěžovatelka viněna, by i v tom nejhorším případě mohl být jen zásah do soukromí, který i v té pro stěžovatelku nejnepříznivější interpretaci může mít jen vnějškovou podobu porušení zákona o ochraně osobních údajů. Reálně by ale mohlo jít pouze o zásah do soukromí obdobně, jako kdyby o fyzické osobě byly tvrzeny informace způsobící snížit její čest a důstojnost. Mohlo by jít tedy maximálně o civilní delikt. Tím spíše stěžovatelka zpochybňuje správnost postupu žalovaného.

[13] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že respektuje názor městského soudu. Podotkl, že v řízení nebylo zatím zvažováno, zda má být namísto ustanovení § 15 zákona o ochraně osobních údajů aplikováno ustanovení § 4 písm. o) téhož zákona, tj. že by stěžovatelka byla příjemcem, kterému byly zpřístupněny osobní údaje. Jako příjemce by neměla žádnou povinnost, natož povinnost podle ustanovení § 15 zákona o ochraně osobních údajů. Případná omezení při nakládání s osobními údaji, které získala z trestního spisu, by musel stanovit trestní řád. Podle žalovaného se jeví jako sporné, zda se stěžovatelka jednorázovým zveřejněním výpovědi své a svědků dostala do postavení správce s povinnostmi především podle ustanovení § 5 zákona o ochraně osobních údajů. Pokud by byla v postavení správce, bude nutno odpovědět na otázku, zda mohla zveřejnit výpovědi svědků bez jejich souhlasu, což je možné jediné za podmínek § 5 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů, který předpokládá provedení testu proporcionality, pokud jde o naplnění podmínky nezbytnosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Skutkový stav v projednávané věci není sporný. Stručně shrnuto - stěžovatelka v rámci trestního řízení podle ustanovení § 41 odst. 6 trestního řádu prostřednictvím svého obhájce získala od policie protokoly o výpovědích osob a ty zveřejnila na webu X.

[15] Nejvyšší správní soud se při posouzení věci předně zcela ztotožnil s městským soudem v názoru, že tyto protokoly je třeba považovat za listiny obsahující osobní údaje vypovídajících osob. Je tomu tak proto, že osoby jsou v protokolech nezaměnitelným způsobem identifikovány, a to jednak jménem, příjmením a funkčním zařazením, jak shledal žalovaný i městský soud. Nejvyšší správní soud je však toho názoru, že osobním údajem je i samotná výpověď osoby.

[16] Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 25. 2. 2015, čj. 1 As 113/2012-133 vyložil, že „osobní údaj je tedy jakýkoliv údaj, který se musí týkat fyzické osoby (subjektu údajů) a tato fyzická osoba je nebo může být přímo ze shromážděných údajů nebo na jejich základě

jiným způsobem (nepřímo) identifikována“. Poukázal také na bod 26 odůvodnění směrnice 95/46/ES, podle něhož „*zásady ochrany se musí vztahovat na veškeré informace týkající se identifikované či identifikovatelné osoby; [...] pro určení, zda je osoba identifikovatelná, je třeba přihlédnout ke všem prostředkům, které mohou být rozumně použity jak správcem, tak jakoukoli jinou osobou pro identifikaci dané osoby. O osobní údaj tedy nepůjde, jestliže s přihlédnutím ke všem prostředkům, které mohou být rozumně použity možnost určení osoby neexistuje nebo je zanedbatelná.*“

[17] V poměrně nedávném rozsudku Soudní dvůr Evropské unie ve věci C-434/16, *Nowak proti Data Protection Commissioner* jako osobní údaj hodnotil i obsah zkoušky. Vycházel zde přitom z toho, že zkouška směřuje k ověření vysoce osobního a individuálního výkonu zkoušeného, jejím smyslem je zjistit a dokumentovat výkon určité osoby. Obsah zkoušky tak podle Soudního dvora poskytuje informace o osobě zkoušeného. Uvedená východiska se podle názoru Nejvyššího správního soudu tím spíše uplatní v případě výpovědi osoby v trestním řízení. Taková osoba zde, obecně vzato, poskytuje informace o svém vztahu k věci, která je předmětem trestního řízení. Tato výpověď je poté zdrojem informací o osobě vypovídajícího, má určitou hodnotu i z hlediska věrohodnosti a má své postavení v systému důkazních prostředků. Výpověď je nakonec zaznamenána ve formě protokolu a v takové podobě je možno ji zpracovat. Zdokumentované výpovědi v trestním řízení, tj. nejen identifikační údaje osob, ale tedy i samotný obsah tak nepochybně jsou osobním údajem ve smyslu ustanovení § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů.

[18] Městský soud ve svém rozsudku, byť tak učinil stručně, hodnotil protokoly taktéž jako listiny obsahující osobní údaje. Poukázal přitom právě na informační hodnotu obsahu výpovědi osob a dovedl, že z tohoto obsahu je možné určit subjekt údajů. Tato úvaha je z rozsudku městského soudu zřejmá, Nejvyšší správní soud proto nepřisvědčil stěžovateli, že by v této části rozsudek trpěl vadou nepřezkoumatelnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Tato kasační námitka není důvodná.

[19] Podstata přestupku podle ustanovení § 44 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně osobních údajů, z jehož spáchání žalovaný uznal stěžovatelku vinnou, spočívá v porušení povinnosti mlčenlivosti, kterou podle názoru žalovaného mělo stěžovatelce uložit ustanovení § 15 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů. Sporné mezi stranami je poté to, zda vůbec stěžovatelka mohla být v postavení subjektu, který by byl povinen zachovávat mlčenlivost podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů. Sám žalovaný přitom ve vyjádření ke kasační stížnosti připustil, že by na stěžovatelku mohlo být nahlíženo pouze jako na příjemce podle ustanovení § 4 písm. o) zákona o ochraně osobních údajů.

[20] Rozsah působnosti zákona o ochraně osobních údajů vymezuje jeho ustanovení § 3. Podle odst. 1 se tento zákon vztahuje na osobní údaje, které zpracovávají státní orgány, orgány územní samosprávy, jiné orgány veřejné moci, jakož i fyzické a právnické osoby. Podle odst. 2 se tento zákon vztahuje na veškeré zpracovávání osobních údajů, ať k němu dochází automatizovaně nebo jinými prostředky. Výjimky, u nichž se regulace zákonem o ochraně osobních údajů neuplatní, jsou vyjmenovány v ustanovení § 3 odst. 3, 4 a 6 zákona o ochraně osobních údajů. Podle odst. 3 platí, že se „*tento zákon nevztahuje na*

pokračování

zpracování osobních údajů, které provádí fyzická osoba výlučně pro osobní potřebu.“, podle ustanovení § 3 odst. 4 zákona o ochraně osobních údajů se poté tento zákon nevztahuje na „*nahodilé shromažďování osobních údajů, pokud tyto údaje nejsou dále zpracovávány*“. Z ustanovení § 3 odst. 6 zákona o ochraně osobních údajů poté vyplývá neaplikovatelnost některých ustanovení zákona při plnění úkolů veřejného pořádku a bezpečnosti, což případ stěžovatelky zjevně nebyl.

[21] Regulaci podle zákona o ochraně osobních údajů se všemi právy a povinnostmi z toho vyplýjícími je tedy obecně vzato třeba vztáhnout na všechny případy, kdy u v ustanovení § 3 odst. 1 vyjmenovaných osob dochází ke zpracování osobních údajů. Samotná definice zpracování přitom vyplývá z ustanovení § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů. Podle tohoto ustanovení se zpracováním osobních údajů míní jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky. Zpracováním osobních údajů se rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace.

[22] V projednávané věci je stěžovatelce kladeno za vinu to, že získané údaje zveřejnila. Zveřejnění jako jedna z forem zpracování osobních údajů je definováno v ustanovení § 4 písm. l) zákona o ochraně osobních údajů. Podle něj je zveřejněným osobním údajem osobní údaj zpřístupněný zejména hromadnými sdělovacími prostředky, jiným veřejným sdělením nebo jako součást veřejného seznamu.

[23] Poměrně obecné a široké vymezení rozsahu působnosti zákona o ochraně osobních údajů ostatně odpovídá i záměru zákonodárce, který k definici zpracování osobních údajů podle ustanovení § 4 písm. e) v důvodové zprávě uvedl, že „*navržené znění plně pokrývá veškeré činnosti prováděné s osobními údaji.... Pod pojem zpracování je nutno zahrnout jakoukoliv manipulaci s údaji*“ (srov. důvodovou zprávu k zákonu č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, dostupnou na www.psp.cz jako sněmovní tisk 374/0)

[24] Z výše uvedeného je tedy zřejmé základní východisko, že pokud by jednání stěžovatelky bylo možné kvalifikovat jako zpracování osobních údajů ve smyslu ustanovení § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů, byla by stěžovatelka v pozici správce a zpracovatele osobních údajů včetně práv a povinností, které s tím souvisejí. Teprve pokud by odpověď na tuto otázku byla záporná, bylo by na místě zabývat se tím, jaké jiné povinnosti pro stěžovatelku ze zákona vyplývaly.

[25] Zpracování podle ustanovení § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů předpokládá systematickosti této činnosti. Samotný pojem „*systematickosti*“ poté zákon nijak blíže nespecifikuje. Jazykovým výkladem dospěl Nejvyšší správní soud k tomu, že tato systematickosti nepochybně spočívá v opakované, utříbené a jednotící činnosti. Ke stejnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud i při užití systematického a teleologického výkladu. Právě vzhledem k tomu, že působnost zákona o ochraně osobních údajů, jak již bylo výše vyloženo, se nevztahuje na zpracování osobních údajů čistě pro osobní potřebu a pro nahodilé shromažďování údajů (srov. ustanovení § 3 odst. 3 a 4 cit. zákona), je zřejmé,

že regulaci podle zákona o ochraně osobních údajů podléhá jen pravidelné a utříbené nakládání osobními údaji (tzn. systematické).

[26] Pojetí zpracování osobních údajů spočívající v systematickosti vyjmenovaných činností ostatně odpovídá nedávné i současně účinné úpravě práva EU. Zákonodárce totiž formulaci samotného ustanovení § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů téměř doslovně převzal ze směrnice č. 95/46/EC Evropského parlamentu a Rady z roku 1995 o ochraně jednotlivců ve vztahu ke zpracování osobních dat a o volném pohybu těchto dat (k tomu srov. úvod obecné části důvodové zprávy k zákonu o ochraně osobních údajů). Tato směrnice, jak ostatně stěžovatelka již v kasační stížnosti uvedla, byla východiskem a právním rámcem zákona o ochraně osobních údajů (k tomu rovněž srov. obecnou část důvodové zprávy k zákonu o ochraně osobních údajů).

[27] Citovaná směrnice tedy ve článku 2 písm. b) obsahuje definici, podle níž je zpracováním osobních údajů *„jakýkoli úkon nebo soubor úkonů s osobními údaji, které jsou prováděny pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromažďování, zaznamenávání, uspořádávání, uchovávání, přizpůsobování nebo pozměňování, vyhledávání, konzultace, použití, sdělení prostřednictvím přenosu, šíření nebo jakékoli jiné zpřístupnění, srovnání či kombinování, jakož i blokování, výmaz nebo likvidace.“* Článek 3 bod 1 směrnice dále stanovuje, že *„tato směrnice se vztahuje na zcela nebo částečně automatizované zpracování osobních údajů, jakož i na neautomatizované zpracování osobních údajů, které jsou obsaženy v rejstříku nebo do něj mají být zařazeny“*. Obdobnou konstrukci ostatně zvolili Evropský parlament a Rada i v nařízení EU/2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES, kdy článek 4 bod 2 definuje zpracování jako *„jakoukoliv operaci nebo soubor operací s osobními údaji nebo soubory osobních údajů, který je prováděn pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromažďování, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení“*. Obdobně jako u směrnice 95/46/ES stanovuje Nařízení v článku 2 bodu 1, že *„toto nařízení se vztahuje na zcela nebo částečně automatizované zpracování osobních údajů a na neautomatizované zpracování těch osobních údajů, které jsou obsaženy v evidenci nebo do ní mají být zařazeny.“*

[28] Je tedy zřejmé, že pokud má být zveřejnění protokolů o výsledcích pojata jako zpracování, musí jít o systematickou činnost stěžovatelky. I na tuto otázku však již našla odpověď komunitární judikatura, jejíž výklad je z důvodů výše vyložených nanejvýše relevantní i ve vztahu k projednávané věci. Soudní dvůr Evropské unie totiž ve věci trestního

řízení C – 101/01 *Lindqvist* vyložil, že zveřejnění osobních údajů je jejich zpracováním. Vycházejí z příslušných ustanovení směrnice 95/46/ES (konkrétně z článku 2 písm. b) a článku 3 odst. 1) v bodech 26 a 27. svého odůvodnění vyložil, že *„uvedení informací na internetové stránce znamená dle současně používaných technických a počítačových postupů uložení této stránky na server a nezbytné úkony pro zpřístupnění této stránky osobám, které se připojily na internet. Tyto úkony se přinejmenším zčásti provádějí automatizovaně. ... Úkon, který spočívá v tom, že se na internetové stránce odkáže na různé osoby, které jsou identifikovány buď svým jménem, nebo jinými prostředky, například telefonním číslem nebo*

pokračování

údaji o pracovních poměrech a zálibách, je zcela nebo částečně automatizovaným zpracováním osobních údajů“.

[29] Pokud tedy stěžovatelka na web, který provozovala a který podléhal její kontrole a byla tak schopna ovlivnit jeho obsah (ostatně webová doména X plně svědčí o úzké provázanosti stěžovatelky s provozem tohoto webu), umístila osobní údaje vypovídajících osob, zveřejnila je a tyto osobní údaje jako zveřejněné udržovala, lze tím spíše podle názoru Nejvyššího správního soudu hodnotit toto jednání stěžovatelky jako systematické. Tím jsou tak naplněny všechny znaky zpracování osobních údajů ve smyslu ustanovení § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů.

[30] Nejvyšší správní soud v této situaci také posoudil, zda by jednání stěžovatelky mohlo být vyloučeno z působnosti zákona o ochraně osobních údajů podle ustanovení § 3 odst. 3 tohoto zákona, podle něhož se „*tento zákon (...) se nevztahuje na zpracování osobních údajů, které provádí fyzická osoba výlučně pro osobní potřebu.*“ Jako osobní je přitom podle názoru Nejvyššího správního soudu nutno chápat potřebu toliko jediné osoby – v tomto případě stěžovatelky. Jednání, kdy stěžovatelka pro neurčitý počet osob zpřístupnila veřejnosti osobní údaje jiných osob, však nelze podle názoru Nejvyššího správního soudu vyložit jako zpracování údajů pro osobní potřebu. Ke stejnému závěru ostatně dospěl taktéž Soudní dvůr právě ve zmiňovaném rozsudku C – 101/01 Lindqvist (srov. body 47 a 48) při výkladu ustanovení článku 3 odst. 2 druhé odrážky (týkající se obsahově totožné výjimky z působnosti Směrnice), podle něhož je třeba zpracování údajů pro výkon osobních či domácích činností, korespondence či vedení adresáře vyložit jako činnosti týkající se rodinného a soukromého života jednotlivců, nikoliv zveřejnění na internetu tak, že se zpřístupní neomezenému počtu osob. Tento přístup, který zdůrazňuje, že zpracováním osobních údajů pro osobní potřebu nelze chápat situaci, kdy je s tímto zpracováním konfrontována veřejnost, ostatně Soudní dvůr reflektoval i v pozdějším rozsudku ve věci C-212/13 *František Ryneš proti Úřadu pro ochranu osobních údajů* a Nejvyšší správní soud v na to navazujícím rozsudku ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 As 113/2012 – 133.

[31] Na základě výše uvedeného je Nejvyšší správní soud toho názoru, že stěžovatelka poté, co protokoly - osobní údaje získala, byla při následném zpracování a zveřejnění jejich správcem ve smyslu ustanovení § 4 písm. j) zákona o ochraně osobních údajů. Vztahovaly se tak na ni ty povinnosti, které se vztahují na správce osobních údajů (zejména podle ustanovení § 5 - § 13, § 16 a násl. zákona o ochraně osobních údajů).

[32] Oproti tomu ustanovení § 15 zákona o ochraně osobních údajů ukládá povinnost mlčenlivosti zaměstnancům správce nebo zpracovatele, jiným fyzickým osobám, které zpracovávají osobní údaje na základě smlouvy se správcem nebo zpracovatelem, a dalším osobám, které v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností přicházejí do styku s osobními údaji u správce nebo zpracovatele. Pro všechny tyto osoby je přitom společné, že se jedná o odlišné osoby od správce či zpracovatele. Byla – li stěžovatelka přímo správcem osobních údajů, je zřejmé, že povinnost mlčenlivosti podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů se na ni nevztahovala, neboť obsahově podobnou povinnost přímo správci ukládá ustanovení § 13 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů.

[33] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že žalovaný nesprávně právně kvalifikoval jednání stěžovatelky. Tento nesprávný právní názor potvrdil též městský soud; je zde proto naplněn důvod kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., spočívající v nesprávném právním posouzení věci. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnosti shledal důvodnou a podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. tento rozsudek jako nezákonný zrušil. Vzhledem k tomu, že se totožnou vadou trpí taktéž napadené rozhodnutí, zrušil Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. taktéž rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[34] V něm je žalovaný vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu [srov. ustanovení § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s ustanovením § 78 odst. 5 s. ř. s.]. Konkrétně je žalovaný vázán názorem, že stěžovatelka byla správcem osobních údajů, a proto se na její jednání vztahují práva a povinnosti, které pro správce vyplývají z účinných předpisů na ochranu osobních údajů.

[35] Bude taktéž na žalovaném, aby případně provedl test proporcionality a zvážil tak, zda právo stěžovatelky na zpracování osobních údajů jejich zveřejněním převážilo nad ochranou soukromí osob, o nichž byly zveřejněny osobní údaje [srov. ustanovení § 5 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů]. Takovému postupu ostatně úprava práva EU podle názoru Nejvyššího správního soudu nijak nebrání. Již ve vztahu ke Směrnici totiž Soudní dvůr Evropské unie ve věci C 101/01 *Lindqvist* (srov. odstavec 90) vyložil, že tato směrnice sama o sobě neobsahuje omezení, jež by bylo v rozporu s obecnou zásadou svobody projevu nebo s dalšími právy a svobodami platnými v Evropské unii, které odpovídají zejména článku 10 EÚLP. Vnitrostátním orgánům a soudům, jejichž úkolem je aplikovat vnitrostátní právní úpravu provádějící směrnici 95/46, tak uložil, aby zajistily spravedlivou rovnováhu mezi dotčenými právy a zájmy, včetně základních práv chráněných právním řádem Společenství. Nejvyšší správní soud jen pro úplnost připomíná, že takový test v obdobné věci provedl již ve zmíněném rozsudku ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 As 113/2012 – 133 ve věci *Ryneš* a nedávno i Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 2. 10. 2017, č. j. 5 A 138/2014 – 38-45, publ. pod č. 3697/2018 Sb. NSS, v němž poměřoval zájem na poskytování informací o trestním řízení oproti ochraně soukromí podezřelé osoby – srov. ustanovení § 8d odst. 1 trestního řádu. Při testu proporcionality žalovaný zejména zváží, zda bylo nezbytné sledovanému účelu, aby stěžovatelka zveřejnila osobní údaje v takovém rozsahu, jako to učinila. Nejvyšší správní soud rovněž nepominul, že od doby, kdy se skutek stal, nabylo dne 25. 5. 2018 účinnosti již výše zmíněné obecné Nařízení Evropského parlamentu a Rady Evropské unie na ochranu osobních údajů. Bude tedy nezbytné, aby žalovaný, dospěje – li k závěru, že stěžovatelka jednala v rozporu se svými povinnostmi, posoudil trestnost jejího jednání buď podle zákona o ochraně osobních údajů účinného v době spáchání skutku, nebo podle Nařízení, bude-li pro ni tato pozdější právní úprava výhodnější.

IV. Náklady řízení

[36] Jelikož Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a současně s ním i rozhodnutí správního orgánu, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského

pokračování

soudu (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Náklady řízení o žalobě a náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodne o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z ustanovení § 60 s. ř. s. Nejvyšší správní soud podotýká, že v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. je povinen rozhodnout toliko o nákladech řízení před soudem, nerozhodl proto o nákladech řízení před žalovaným, jak navrhovala stěžovatelka v podání ze dne 20. 2. 2017.

[37] Při rozhodování o náhradě nákladů řízení vychází soudní řád správní z celkového úspěchu ve věci, neboť Nejvyšší správní soud zrušil napadené rozhodnutí žalovaného. Stěžovatelka měla ve věci plný úspěch, a proto jí soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přiznal náhradu nákladů řízení proti žalovanému.

[38] Stěžovatelka na soudních poplatcích zaplatila celkem **8.000 Kč** (3.000 Kč za žalobu a 5.000 Kč za kasační stížnost).

[39] Advokát v řízení před krajským soudem učinil celkem tři úkony právní služby, kterými jsou: **převzetí a příprava zastoupení** (§ 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v účinném znění (dále jen „advokátní tarif“), **písemné podání ve věci samé** (žaloba ze dne 26. 2. 2014). Doplnující vyjádření stěžovatelky ze dne 10. 11. 2016 podřadil Nejvyšší správní soud k úkonu **účast na jednání před soudem** dne 30. 11. 2016 ve smyslu § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu, neboť obsahem tohoto vyjádření nebylo podání ve věci samé, jako spíše předestření argumentace, jíž bylo možno uplatnit při jednání u Městského soudu v Praze. V řízení před Nejvyšším správním soudem podal zástupce dne 2. 1. 2017 **kasační stížnost**, učinil tedy jediný úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Nejvyšší správní soud přihlédl k tomu, že advokát stěžovatelku zastupoval již v řízení o žalobě, je s věcí seznámen, úkon přípravy a převzetí proto pro řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

[40] Celkově tedy zástupce učinil čtyři úkony právní služby. Za převzetí věci, žalobu a účast na jednání mu náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 x 3100 Kč [§ 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu ve znění, za kasační stížnost pak náleží mimosmluvní odměna rovněž ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu]. Ke každému úkonu právní služby je pak třeba připočíst 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. To vše činí dohromady (4 x 3.100 + 4 x 300) částku **13.600 Kč**. Zástupce je plátcem daně z přidané hodnoty, celková částka náhrady se proto zvyšuje o částku **2.856 Kč** odpovídající dani v sazbě 21 %, kterou je zástupce povinen odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů. Za tyto úkony proto stěžovateli náleží náhrada ve výši **16.456 Kč**.

[41] Celková výše náhrady nákladů řízení před krajským soudem a Nejvyšším správním soudem včetně zaplacených soudních poplatků tedy činí **24.456 Kč**. Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit k rukám stěžovatelčina zástupce ve lhůtě 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné (§ 53 odst 3 s. ř. s.).

V Brně dne 17. července 2018

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu